

Eidesgaard komin í klumsíð

TÓRBJÖRN
JACOBSEN

Vælvitandikeldurípolitisku skipanini vilja vera við, at onkur í tí eftirhondini tódnaða liberala endanum av Fólka flokkinum, skuldi hveppa seg við, tá ið tað gjørdist veruleiki, at tað ikki slapst undan Jóanesi sum løgmanni. Viðkomandi hevði ongan hug at fara socialistiskan royndartúr við manninum, sum hevði oyst vinstrahallan retorikk upp úr sær hesi átta árinu í andstöðu. Europeisku leiðararnir, Gerhard, Poul og Tony, vóru alt ov bleikir fyri javnaðaroddvitan, fyrmyndin var hin meira reyðdæmdi hugsjónarmaðurin - Lionel Jospin.

Tá tók pragmatiski sjefideologurin róðurtørnið, legði hugfarsligu sigartokuna undir bitarnar, sissaði teir hvoknu, og segði teimum, at honum vitandi var fólka flokspotentialið í Eidesgaard so magnfult og fáfongdin og stórlætiskenslan so øgilig, at Fólka flokkurin kanska var betur farin við honum sum løgmanni enn Anfinni Kallsberg, um teir sjálvir bara spældu í rætta durinum til røttu tíðina. Tað ráddi um at halda sjálvbestaltaða sólkongin upp í vindin og fyri alt í verðini upp í ljósið. Í politisku smiðjuni handan leiktjöldini ráddu aðrir fyri borgum, hagar rukku hvørki kongur ella spinndoktarar, og kabalin gekk upp. Í trý ár hevur Jóannes regjert undir totalum fólka flokssdominansi.

Nú, eitt ár fyri komandi lögtingsval, er maðurin knappliga vaknaður til dáð. Er komin í stiklið á horni, í klumsíð. Meiningarkanningar boða frá, at Javnaðar flokkurin er álaður sundur, helst tí at ongin sær farvegin av politikki floksins, og samstundis rapar undirtøkan drastiskt fyri Jóanesi sum løgmanni. Nú mátti okkurt gerast, og sperdur í tronga, hendir tað oftani, at skeivt verður avpeilað, frustratiónirnar breiða seg, alt gerst diffust, vit kenna tað frá nevaleikarum, ið hava fingið ov nógv sløg inn á kjálkamurnar, tað kámost fyri eygunum, áðrenn teir gerast heilt groggy, og mót-sløgini fara í allar ættir, púasta ókontrollerað, pannuspikið stendur opið og bert. Hin ósærði skal eittans konsentrera seg um tað seinasta og avgerandi slag. Breckmann-missiónin eydnaðist til fulnar. Completed.

Breckmann-doktrinin snýr seg annars í stuttum um, at Fólka flokkurin stóðugt situr sum hjarta

í valdinum, at status quo verður varðveitt í samfelagnum, serliga áhugamálini hjá elituni, og at samgonguflokkarnir til eina og hvørja tíð verða pilkaðir og trevsaðir sundur til ókennilgheit, fyri síðani at vera tveittir á bláman í eina tíð, ímeðan aðrir flokkar verða tiknir inn til spanking. Eitt slag av flúgvandi útskipting. Vit funnu skjótt útav tí, og fingur sett mótparadurnar upp, ímeðan Jóannes ikki hevur skilt eitt kvekk av nøkrum sum helst.

Ein stjórn hevur sitið undir hansara leiðslu í samfull trý ár. Hon kom sum tann fyrsta nakrantíð til ein sprænfullan kassa, lítla og onga skuld og til eitt samfelag, sum í stóran mun var dubbað til eina lovandi framtíð. Sjálv hevur hon at kalla onki fingið á skaftið. Avgreitt tað sum lá klárt at undirskriva, eftir at Anfinn og Høgni fóru av pallinum, og annars bara fylgt mannafiggindaliga og monetera skattapolitikkinum hjá Óla slaviskt. Breiðkað gjønna millum vælferðarløgini í samfelagnum, ímeðan lögmaður blæsir í basúnina, og boðar við táravættum eygum eymliga sínur teknum frá, at klassastríðið í Føroyum er avblást – er ikki eksisterandi longur.

Nú fór so alt úr spónalagnum hjá honum. Hann minnir mest um hesar vánaligu maskinmeisterarnar, sum ikki hava flair fyri nøkrum, onki hoyra í forhond, og sum bara standa sum ryssa yvir deyðum fyli tá ið alt brotnar og kvettist av í kring teir. Tað væntar bara, at toppstykkini bresta upp undir dekkið, fóringarnar fara á flog og at stempulstengurnar koma bóltandi og stökkandi út ígjøgnum síðurnar á samgonguni.

Mánadagin var hann á breddanum. Nú skal hann ikki brúka Visión-2015-ætlanina til nakað sum helst. Hann hevur hesi árinu bara kent seg kallaðan og hátt hevjaðan, til at brúka alla umsitingarorkuna í landinum, fyri at gera eina samfelagsmanual, sum komandi ættarlið móguliga kunnastuðlaseg til. Ikki sørt, at hetta líkist stalinistiskum hugsanarhátti, harið endamálið onkursvegna er at foræviga seg sjálván. Síðani stórleypur hann í umhvørvismálum aftaná Tjóðveldis flokkinum, sum í sínum framskygni hevur lagt fram á ting uppskot, um at seta Kyoto-frumskjalið í gildið fyri Føroyar. Tað var nú eitt, men tá ið viðurkendir professorin, virðislønti havfrøðingurin, Bogi Hansen, gjørdi bart, tá var hann so illa skøtsettur, at hann noyddist í fjølmiðlarnar, at boða

frá, at hann hevði stuðul fyri at laggilda umhvørvissáttmálan. Í hesum árinum. Fáar tímar seinri avdúkaði Jørgen Niclasen, at maðurin segði ósatt. Ongin hevði spurt Fólka flokkin um hesa avgerðina. Øll kenna hansara stöðu til Kyoto, og tá ið hann er hjarta í samgonguni, og slintransum Jóannes hongur í, so vita vit at útsagnirnar á miðdegi vóru bert bluff, ætlað til at kyrra javnaðarkrúnprinsin, John Johannessen, og onnur ørki landi element í politiska grannalagnum.

At maðurin eisini er skemtari av Guðs stóru náði, tað vardi meg ikki, men samrøðan í Sosialinum seinasta friggjakvöld er politisk komedia, sum sigur spaðar tvey til alt sum higartil er hent, síðani politikkur í heila taki tók seg upp sum eitt stjórnaramboð. Ein mánaða eftir at lögtingið hevur samtykt, hvussu figgjarligi raksturinn av samfelagnum skal fara fram í hesum árinum – 2007 – trínur føroyski ”forsætisráðharrin” fram á torg, og boðar tjóðini frá, at somikið væl hevur gingist undir hansara leiðslu, at hann hevur gjørt eina samtykt saman við landsstýrismonnum sínum, at teir hvør einsæris sleppa at leggja eitt ella tvey eykauppskot fram í hesum árinum. Tað gongur ikki fram av samrøðuni, hvat samlaði kostnaðurinn skal vera, men ivaleyst frættist um hetta á Løgtingi mikudagin, tá ið fleiri andstöðutingmenn ætla sær at spyrja um hetta nýggja og ófatiliga sjáldsama átakið, sum hesin føroyski Pjerrot hevur lanserað í óðum verkum, vónandi í eini veikari løtu. Hevur hann verið við síni fullu fimm ta løtuna, Rigmor tosaði við hann, samrøðan hevur eisini rullað í úf í fleiri sólarringar, so munna tey flestu vera farin at spekulera í, um maðurin man vera rættskikkaður. Politiskt í hvussu er.

Tað er nú einaferð soleiðis, at tað er ikki Jóannes Eidesgaard, sum situr á kassanum hjá skattaborgarunum, Harrin havi lov fyri tað. Tað ger Løgtingið einsamalt. Er hald í hesum tíðindum, so má dekningur vera fingin fyri hesum í samgonguni, ella er hetta samtykt á samgongufundi, sum vituttanfyristandandi onki vita um? Fleiri kundu ivaleyst hugsa sær at hoyrt hvat ið veruligi figgjarmálaráðharrin, formaðurin í figgjarnevndini, Anfinn Kalsberg, heldur um hetta galimatiasið hjá Eidesgaard, sum líkist einum kvetti ímóti samtykta viljanum hjá evsta valdi landsins – Løgtinginum. Eitt slag av Hundadagakonga gallskapi.

Og at skjóta seg undir góða figgjarstöðu er reint og skaert slutur. Samgongan hevur koyrt við halli, við lækkandi útflutningi, undirskotið á øllum málum, síðani byrjan. Teir fingur eina óvæntaða krykku at ganga við frá peningastovnunum, tá ið hesir valdu at opna lensiportrini og belánað upp á seg gigantisku frívirðini í øllum húsamassanum upp undir syllarnar. Hesin varmin verður líka stokkatur, sum tá ið kellingin meyg í hosurnar. Og upptakið hjá teimum ið skula taka yvir, eftir at Fólka flokkurin hevur stjórnað Jóanesi í fyra ár, verður ein grimur leikur. Tá verða bara veruligar inntøkur at liva av, og teringur má av álvara setast eftir neringi.

Tað frægasta Jóannes nú kann gera, er at skriva út nýval skjótast gjørligt. Nevaleikari, sum sjónliga er vorðin groggy í dysti, fær oftani ráðini at leggja handskeinar. Annars kann galinendistandastav. Í løtuni minnir maðurin mest av øllum um ein fullkomuliga desillusioneraðan boksara, sum hevur sett seg framman fyri ein av gomlu svørtu SEV-málarunum, og tað einasta ið hann gáar eftir, og sum fær eygnalokini at kvaklast, er lítli reyði bletturin, sum av og á kemur í eygsjón á ævigu rundferðini. Tá er tíðin komin at lata valdið frá sær, at lata menn og kvinnur, við veruligum ætlanum, visiónum og hugsjónum taka um stýrisvølin, soleiðis at tjóðin ikki heilt smokkar niður ímillum sum vælferðarsamfelag og partur av alheimssamfelagnum. Tíðin er komin til politiskt siðaskifti. Vælsignaði maður legg valdið – ella rættari pseudovaldið – frá sær, skriva út nýval, tá tænar tú bæði tær sjálvum, fólkinum og tjóðini so væl sum til ber. Núverandi stjórnargongdin forkemur okkum framtíðini. Bótin, tærið og avloysararnir standa búnir í ketilsdrakt, og biða bara eftir at tú gevur okkum endaliga preið um, at B-kykmyndin um hina breiðu samgonguna er spolað til endans. Ambitióin um at verða reksaður upp í søguligu annalunum er komin til haldar, tessvegna er heldur ongin orsök til at biða eftir degnum í morgin. Vælsignaði maður tak avgerðina, áðrenn aðrir taka hana fyri teg. Komið er í hvussu er at teimum mörkum, har Fólka flokkurin aftur ætlar sær at gera eina av sínum klassisku útskiptingum. Og tá býðst ikki í bótur. Hvørki hjá heidnum ella kristnum. Seminaristi ella sólkongi.

Valár – opið hús í Tinganesi!

ÁKI
ANDREASEN

Eitt ár – krossurin er settur í álmanakkan hjá løgmanni, og samtiðis byrjar tann “fullkomna” samfelagsveitslan, har Jóannes Eidesgaard gongur á odda og lovar til høggu og vinstru.

Ballón politikkur og ábyrgdarloysi

Í samrøðu við Sosialin friggjadagin 19. januar greiðir lögmaður Føroya fólkið frá, at samgongan fyrireikar seg til valár – og samgonguskeiðið av álvara er farið at halla, tí fáa landsstýrismenn høvi at koma við eykauppskotum – sokallaðum “ballóninum” til fólkið. Tað er bæði óskiljandi og ábyrgdarloysi av fyrstu skuffu, tá landsins leiðari soleiðis – ikki sørt ósmæðið, veittrar við “góðgætisposanum”. Hetta er enn eitt prógv um “løgmandsleðið” hjá Jóanesi Eidesgaard, og gevur ikki beinleiðis vónir um skilagóða stýring av landinum, vit kundu eisini spurt okkum sjálvi, hví tað skuldi komið nú, trý ár eftir at sitandi samgonga tók við? Veruliga næsta stórmálið í huganum hjá løgmanni eruttan iva tráanin at halda eina nýggjársrøðu afturat – so lítið er á politisku dagsskránni!

Loyniligu uppskotini og borgarin

Í somu samrøðu sigur lögmaður, at uppskotini skulu koma “borgarunum til góðar”, er tað so ein viðurkenning av, at førði politikkurin higartil ikki er komin borgarunum til góðar? – er tað ein viðurkenning av, at skattalættin er ikki komin teimum til góðar, sum treingja hann mest? – er tað ein viðurkenning av, at sosiali politikkurin ikki er til? – ella verða lógaruppskotini úr “góðgætisposanum” hjá løgmanni eitt risafet móti “heimsins besta samfelag”? Er hetta skilagóð og virðilig umsiting av fólksins kassa – landskassanum?

Hetta er einki uttan eitt greitt innlit inn í standin,

sum hevur verið í Tinganesi hetta samgonguskeiðið, so kann lögmaður tosa um arbeiðsfrið og tað sanna “fornøjlsli” tað er at vera í samgongu við Fólka – og Samband flokkin, eingin trýr tær Jóannes, og nú gongur sjón fyri søgn.

Fólka flokkurin setur dagsskránnu

Øll – sum hava fylgt eitt lítið sindur við, hvat samgongan hevur borðreitt við, vita, at lögmaður er bert lögmaður so leingi sum Fólka flokkurin vil, og tað hevur fullkomiliga merkt mannin. Har er hvørki mál ella mið, politiski vegurin er so krókatur og fløktur, at eingin veit, hvat samgongan vil ella hvat málið er. Lögmaður ánar ikki hvønn veg hann skal venda, tí áðalmálini hjá Javnaðar flokkinum liggja í skeljatori, baklandið er farið heilt í baklås, meðan sambandskreftirnar í Fólka flokkinum fáa alt íggjøgnum og kundi fyri tað átt bæði løgmenn og landsstýrismannin í figgjar, fiskivinnu- og almanna- og heilsu málum.

Kundi ikki enda øðrvísi!

Hetta seinasta sprellið hjá Føroya løgmanni er kanska skiljandi, tí tað ber ikki til í longdini at koyra ábyrgdina yvir á aðrar flokkar, uttan at hava nak-

að at vísa á. Við hvørt einasta høvi hevur Jóannes Eidesgaard lagt eftir undanfarnu samgongu og fyrrverandi landsstýrisfólkum – einamest hjá Tjóðveldis flokkinum.

Hann hevur nýtt alla sína orku at skotið avgerðir niður, sum vórðu avgreiddar umframt at spæla “statsleiðari” millum veruligar statsleiðarar á bonaðu gólvunum úti í heimi.

Flokkarnir, sum mynda sokallaðu “breiðu semjuna”, hava havt eitt endamál: at sita í samtongu! einki politiskt mál, eina visjónsætlan sum teir ikki ein gang trúgva upp á sjálvir og við einum løgmanni sum rekur borgarligan sambandspolitikk, er virðingin fyri politisku skipanini væl ávegis at fara fyri bakka - “.....tí er so lítið burturúr her blivið”

Illur???

Sig tína meining í Sosialinum

